

Stichting De Rijckere-orgel 1776

Byrd-weekend

13 en 14 oktober 2023

St. Augustinuskerk, Middelburg

**masterclass & concerten
met Léon Berben**

Thema:

**De orgel- en klavecimbelmuziek van
William Byrd (1540-1623)**

William Byrd (1540-1623)

Introductie

"Nooit van Byrd gehoord? Dat kan, want in Nederland wordt hij (anders dan in Engeland) weinig gespeeld, ten onrechte. Omdat het vierhonderd jaar geleden is dat Byrd overleed, is dit het moment om hem te leren kennen."

Aldus journalist Merlijn Kerkhof in de Volkskrant van 2 februari 2023.

Een reden voor Stichting De Rijckere-orgel 1776 om dit jaar uitgebreid aandacht aan de orgel- en klavecimbelmuziek van William Byrd te besteden tijdens een tweedaagse masterclass onder leiding van Léon Berben, een presentatie en verschillende concerten.

"William Byrd was onderdeel van een generatie innovatieve musici: Claudio Monteverdi, Jan Pieterszoon Sweelinck, Girolamo Frescobaldi en Francisco Correa de Arauxo behoren tot zijn tijdgenoten. De diversiteit van zijn werk is opmerkelijk, en hoewel hij Europese ontwikkelingen heeft waargenomen en stilistisch werd geïnspireerd door zijn buitenlandse leeftijdsgenoten, blijft zijn muziek gekenmerkt door een sterke individualiteit, die slechts weinig gelijkenis vertoont met de continentale genres." (Léon Berben, 2007).

Voor studenten orgel en klavecimbel is dit Byrd-weekend een unieke kans om de kennis van dit repertoire te verdiepen.

Programma

vrijdag 13 oktober 2023

vanaf 12.30 uur
inloop & kennismaking

13.00-13.30
opening & inleiding

13.30-17.30 uur
masterclass orgel & klavecimbel dag 1
door **Léon Berben**

20.00 uur
concert

Léon Berben, *orgel & klavecimbel*
"William Byrd: Gentleman of the Chapel Royal"

zaterdag 14 oktober 2023

09.30 uur
inloop & koffie

10.00 uur
Presentatie
"William Byrd & de Vlaamse klavecimbelbouw"

10.30-12.00 uur
masterclass orgel & klavecimbel dag 2
door **Léon Berben**

12.30 uur
lunchconcert door **André Poortvliet**, *klavecimbel*
"William Byrd: dances, variations & fantasias"

13.30-16.00 uur
vervolg masterclass orgel & klavecimbel dag 2
door **Léon Berben**

20.00 uur
presentatieconcert door
studenten masterclass en **Léon Berben**
op orgel en klavecimbel

Repertoire

Orgel- en klavecimbelmuziek van William Byrd (1540-1623)

Bronnen:

My Ladye Nevells Booke (1591)

Parthenia (1612/3)

Clement Marchett's Virginal Book (1612)

Fitzwilliam Virginal Book (ca 1617)

Will Forster's Virginal Book (1624)

Literatuur

Over William Byrd

William Byrd (Edmund H. Fellowes, Oxford University Press, 1974)

The Consort and Keyboard Music of William Byrd (Oliver Neighbour, Faber & Faber, 1978)

William Byrd, Gentleman of the Chapel Royal (John Harley, Ashgate Publishing Company, 1999)

William Byrd: A Guide to Research (Richard Turbet, Taylor & Francis Ltd, 2006)

Byrd Studies (Alan Brown & Richard Turbet, Cambridge University Press, 2006)

William Byrd and His Contemporaries: Essays and a Monograph (Philip Brett, edited by Joseph Kerman & Davitt Moroney, University of California Press, 2006)

Context

Keyboard Music in England (Charles van den Borren, Novello & Oxford University Press, 1913)

Elizabethan Virginal Music and its Composers (Margaret H. Glyn, William Reeves, 1934)

English Keyboard Music before the Nineteenth Century (John Caldwell, Dover Publications, 1973)

British Keyboard Music to c.1660 (Virginia Brookes, Clarendon Press, 1996)

The Golden Age of Flemish Harpsichord Making: a Study of the MIM's Ruckers Instruments (Pascale Vandervellen, Musical Instruments Museum Brussels 2017)

Instrumenten

Duyschot/Müller-orgel (1707/1754)

Hoofdwerk (9 stemmen) - Rugwerk (8 stemmen) - aangehangen pedaal

Klavecimbel naar Andreas Ruckers (Antwerpen, 1644)

Bas Neelen, 2021

C/E-c3, 8' 4'

Klavecimbel naar Giovanni Battista Giusti (Lucca, ca 1679)

Cornelis Bom, 2002

AA-d3, 8' 8'

Léon Berben

Als klavecinist en organist kan **Léon Berben** worden beschouwd als meester in zijn vak. Zijn omvangrijke kennis van muziekgeschiedenis en historische uitvoeringspraktijken maken hem tot één van de leidende figuren onder de musici die tot zijn generatie van specialisten in oude muziek worden gerekend. Zijn repertoire omvat met name klaviermuziek gecomponeerd tussen 1550 en 1790. Hij is coauteur van artikelen voor *Die Musik in Geschichte und Gegenwart* en schrijft ook geregeld voor andere vaktijdschriften. Zijn interpretaties worden gevoed door intensieve bronnenstudies en ander diepgravend onderzoek.

Léon Berben, (C) Pieterskerk Leiden

De solo cd-opnamen van Léon Berben werden door de internationale pers lovend ontvangen en met grote regelmaat bekroond, onder andere met de Diapason d'Or, Monde de la Musique's "Choc" alsook de Duitse Vierteljahrespreis der Deutschen Schallplattenkritik. Léon Berben studeerde orgel en klavecimbel aan de conservatoria van Amsterdam en Den Haag bij onder andere Rienk Jiskoot, als laatste leerling van Gustav Leonhardt, Ton Koopman en Tini Mathot en behaalde het diploma Uitvoerend Musicus voor zowel orgel als klavecimbel. Hij was vanaf het jaar 2000 klavecinist van het door Reinhard Goebel geleide Musica Antiqua Köln, waarmee hij concerteerde over de hele wereld en voor onder meer Deutsche Grammophon / Archiv Produktion opnam. Sinds de opheffing van het ensemble eind 2006 richt hij zich volledig op zijn solocarrière, die hem voert naar vele internationaal gerenommeerde muziekfestivals.

Als titulair-organist is hij verbonden aan het historische orgel van de St. Andreaskerk in Ostönnen, waar een van de in oorsprong, oudst bespeelbare orgels ter wereld staat (c. 1425/1586/1721). Hij is in deze functie ook mede verantwoordelijk voor de concertserie.

Hij is senior-organist-in-residence aan de Pieterskerk Leiden (NL) met het van Hagerbeerorgel uit 1643. Als klavecinist is hij lid van Concerto Melante, een ensemble (op historische instrumenten) van de Berliner Philharmoniker.

Inschrijving & praktische informatie

Actieve deelnemers

- twee lessen van elk 45 minuten met Léon Berben
- deelname aan het presentatieconcert zaterdagavond
- gratis toegang voor de andere activiteiten (concerten, presentatie)
- mogelijkheid om vooraf op de instrumenten te oefenen
- interessante discussies en inzichten samen met de andere studenten
- uitgebreide reader met achtergrondinformatie en partituren
- kosten/investering: EUR. 75,-

Passieve deelnemers

- als luisteraar toegang tot de masterclass met Léon Berben
- kosten: EUR. 25,- (voor beide dagen)

Passepartout

- toegang tot de drie concerten en als luisteraar bij de masterclass met Léon Berben
- kosten: EUR. 50,-

Inschrijven en reserveren is mogelijk via de website www.derijckereorgel.nl